

SYYSKOKOUSASIAKIRJAT HÖSTMÖTESHANDLINGAR

5.11.2025

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

An abstract graphic consisting of several thick, light pink curved lines that intersect to form a series of overlapping, organic shapes, resembling a stylized flower or a modern logo, positioned in the lower right quadrant of the cover.

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n syyskokous 5.11.2025 klo 16.00

Kokousasiakirjat

Sisälllys

- Syyskokouskutsu
- Kallelse till höstmöte
- Esityslista
- Esitys jäsenmaksuksi 2026
- Esitys puheenjohtajan vuosipalkkioksi ja hallituksen jäsenten kokouspalkkioiksi
- Esitys talousarvioksi vuodelle 2026
- Esitys toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2026

SYYSKOKOUSHUTSU 5.11.2025

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n syyskokous pidetään Kansanopistokokouksen yhteydessä keskiviikkona 5.11.2025 klo 16.00 alkaen Pörssitalossa Helsingissä, osoitteessa Fabianinkatu 14.

Suomen Kansanopistoyhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistyksen jäsenyhteisöä voi yhdistyksen kokouksessa edustaa jäsenyhteisön valtuuttama henkilö (2§). Jäsenyhteisön valtuuttamalla edustajalla on yksi ääni (7§). Yhdellä henkilöllä voi olla useamman ylläpitäjän valtuutus. Äänioikeuden voi osoittaa valtakirjalla tai pöytäkirjan otteella.

Syyskokouksen järjestelyjen helpottamiseksi pyydämme ystävällisesti, että toimittaisitte valtakirjanne jo etukäteen yhdistyksen toimistoon viimeistään 29.10.2025 joko postitse (Annankatu 12 A 18, 00120 Helsinki) tai mieluiten skannattuna sähköpostitse osoitteeseen toimisto@kansanopistot.fi. Emme voi taata, että tämän jälkeen toimitetut valtakirjat tulevat mukaan syyskokoukseen. Ottakaa siis varmuuden vuoksi valtakirja mukaan. Valtakirjan voi esittää vielä kokouspaikalla, mutta ruuhkien välttämiseksi suosittelemme käyttämään edellä mainittua menettelyä. Jokaisen valtuutetun tulee henkilökohtaisesti noutaa numeroitu äänestyskorttinsa Kansanopistoyhdistyksen infopisteestä ennen syyskokousta. Kutsun liitteenä valtakirjapohja sekä syyskokouksen esityslista.

Syyskokouksen materiaali on luettavissa noin kaksi viikkoa ennen kokousta tämän [linkin](#) kautta.

HÖSTMÖTESKALLELSE 5.11.2025

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:s höstmöte hålls i samband med Folkhögskolemötet onsdagen den 5 november 2025 kl. 16.00 i Börshuset i Helsingfors, på adressen Fabiansgatan 14.

I enlighet med Finlands Folkhögskolföreningens stadgar kan en av medlemsorganisationen befullmäktigad person representera föreningens medlemsorganisation på föreningens möten (2§). Den av medlemsorganisationen befullmäktigade representanten har en röst (7§). En person kan vara befullmäktigad av flera medlemsorganisationer. Rösträtten kan bevisas med fullmakt eller utdrag ur protokoll.

För att underlätta arrangemangen under höstmötet ber vi er vänligen leverera era fullmakter redan på förhand till föreningens kansli antingen per post (Annegatan 12 A 18, 00120 Helsingfors) eller helst skannad per e-post till adressen kansli@folkhogskolor.fi, senast den 29.10.2025. Vi kan inte garantera att fullmakter som skickats efter detta datum hinner beaktas i tid för höstmötet, så ta dem med er för säkerhets skull. Fullmakten kan presenteras ännu på mötesplatsen, men för att undvika köer rekommenderar vi er att skicka den på förhand. Varje befullmäktigad ska personligen hämta sitt numrerade röstkort från Folkhögskolföreningens infopunkt innan höstmötet. Föredragningslista för höstmötet och en blankett för fullmakten bifogas.

Höstmötesmaterialet finns att läsa via denna [länk](#) cirka två veckor innan mötet.

Helsingissä/i Helsingfors 8.10.2025

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry

**Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlands Folkhögskolförening ry:n syyskokous
Pörssitalossa Helsingissä, osoitteessa Fabianinkatu 14.**

5.11.2025 klo 16.00

Esityslista

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokousvirkaileijoiden vaali
 - 2.1 Puheenjohtajat
 - 2.2 Sihteeri
 - 2.3 Pöytäkirjantarkastajat
 - 2.4 Ääntenlaskijat
3. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi
5. Ilmoitusasiat
6. Jäsenmaksun määrääminen vuodeksi 2026
7. Yhdistyksen puheenjohtajan vuosipalkkion ja hallituksen jäsenten kokouspalkkioiden, päivärahojen ja matkakorvausten määrääminen vuodeksi 2026
8. Yhdistyksen talousarvion vahvistaminen toimintakaudelle 2026
9. Yhdistyksen toimintasuunnitelman vahvistaminen toimintakaudelle 2026
10. Yhdistyksen hallituksen jäsenten vaali
11. Valitaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tilivuodeksi 2026
12. Valitaan vaalivaliokunta
13. Muut hallituksen esittämät asiat
14. Kokouksen päättäminen

Jäsenmaksuesitys vuodelle 2026

Hallituksen esitys syyskokoukselle:

Nykyiset jäsenmaksuperusteet otettiin käyttöön vuonna 2018. Hallitus esittää syyskokoukselle, että jäsenmaksuperuste pidetään vuonna 2018 käyttöön otetun järjestelmän mukaisena.

1. Jäsenmaksu katetaan perusmaksulla sekä vapaan sivistystyön valtionosuussuoritteiden mukaisella osuudella.
2. Perusmaksu lasketaan niistä koululakien eri koulutuksista, joihin jäsen saa valtionosuutta kyseiselle vuodelle Opetushallituksen rahoitusraportin mukaan.
3. Syyskokous vahvistaa hallituksen esityksestä perusmaksuissa huomioitavien osien suuruuden ja talousarvion käsittelyn yhteydessä jäseniltä kerättävien jäsenmaksujen summan.
4. Hallitus esittää syyskokoukselle, että vuoden 2026 jäsenmaksun perusmaksussa, eri koululakien mukaisista, jäsenten vuonna 2026 saamista valtionosuuksista, huomioitava osuus on 700 euroa kustakin.

Yhdistyksen puheenjohtajan vuosipalkkion ja hallituksen jäsenten kokouspalkkioiden, päivärahojen ja matkakorvausten määrääminen vuodeksi 2026

Puheenjohtajan henkilökohtainen vuosipalkkio on vuonna 2025 ollut 6 300 euroa. Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot ovat vuonna 2025 olleet 80 euroa/jäsen/kokous ja puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien palkkio 105 euroa/kokous. Oman auton käyttö on ollut tarvittaessa mahdollista korvata hallituksen kokousten yhteydessä. Lisäksi yhdistyksen työryhmien puheenjohtajille on maksettu kokouspalkkio yhdistyksen työryhmien kokouksista vuodesta 2025 alkaen.

Vaalivaliokunta esittää, että kokouspalkkiot vuonna 2026 pidetään vuoden 2025 tasolla eli puheenjohtajan vuosipalkkio 6 300 euroa. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio 80 euroa/jäsen/kokous ja puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien palkkio 105 euroa/kokous. Oman auton käyttö on tarvittaessa mahdollista korvata hallituksen kokousten yhteydessä. Yhdistyksen työryhmien puheenjohtajille maksetaan kokouspalkkio.

Talousarvioesitys 2026

	Talousarvioesitys 2026	Toteuma 2024	Toteuma 2023	Toteuma 2022
Varsinainen toiminta	-424 500 €	-422 101 €	-414 648 €	-408 316 €
Tuotot	105 000 €	188 158 €	124 391 €	113 477 €
Kulut yht.	-529 500 €	-610 260 €	-539 040 €	-521 793 €
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-283 000 €</i>	<i>-291 901 €</i>	<i>-273 510 €</i>	<i>-273 768 €</i>
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-10 500 €</i>	<i>-9 637 €</i>	<i>-9 841 €</i>	<i>-8 145 €</i>
<i>Muut kulut</i>	<i>-236 000 €</i>	<i>-308 722 €</i>	<i>-255 688 €</i>	<i>-239 880 €</i>
Varainhankinta	310 000 €	316 761 €	313 113 €	291 779 €
<i>Tuotot</i>	<i>325 000 €</i>	<i>325 320 €</i>	<i>325 000 €</i>	<i>297 500 €</i>
<i>Kulut</i>	<i>-15 000 €</i>	<i>-8 558 €</i>	<i>-11 887 €</i>	<i>-5 721 €</i>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4 500 €	23 109 €	22 515 €	-1 289 €
Yleisavustukset	110 000 €	110 000 €	107 000 €	110 000 €
Tilikauden tulos	0 €	27 769 €	27 980 €	-7 826 €

ESITYS TOIMINTASUUNNITELMAKSI VUODELLE 2026

Suomen Kansanopistoyhdistys
Finlands Folkhögskolförening

Esipuhe

Kansanopistoyhdistyksen hallitus on tehnyt strategiatyötä kesän ja syksyn 2025 aikana. Toimintaympäristön muutoksia on tarkasteltu yhdessä kansanopistojen johdon kanssa yhdistyksen järjestämässä Kansanopistojohtajien koulutusohjelmassa ja Rehtoripäivillä. Strategia on perustana myös tälle toimintasuunnitelmalle. Strategiatyö on kytkeyty kansanopistojen kanssa yhdessä laadittuihin tulevaisuuskuviin. Strategia määrittää Kansanopistoyhdistyksen tavoitteita kansanopistojen toiminnan kehittämiseksi ja kehittämistavoitteita yhdistyksen työlle.

Kansanopistojen toimintaympäristö muuttuu usealla rintamalla. Väestörakenteen kehitys haastaa opistojen opiskelijarakenteen: nuoret ikäluokat pienenevät, ikään-tyneiden määrä kasvaa ja koulutustarjonta keskittyy yhä enemmän kaupunkialueille. Tämä luo tarvetta uudelle koulutustarjonnalle ja vahvistaa kansanopistojen mahdollisuuksia toimia saavutettavuuden takaajina erityisesti alueilla, joilta muu koulutustarjonta on vähennössä.

Käynnissä olevat säädös- ja koulutuksen uudistushankkeet – kuten ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilu – voivat kaventaa kansanopistojen roolia, jos niiden erityisosaaminen ei tule esiin. Vapaan sivistystyön rahoitus on ollut viime vuosina jatkuvasti leikkausepäilyn kohteena, ja poliittisessa keskustelussa sen merkitys ei aina kytkeydy riittävän vahvasti yhteiskunnallisiin haasteisiin. Tämä on erityinen riski, sillä suuri osa oppilaitosten ylläpitäjistä toimii jo nyt taloudellisen kantokykynsä rajoilla. Tulevalla toimintakaudella yhdistys vaikuttaa aktiivisesti opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämään tulevaisuustyöhön sekä ammatillisen koulutuksen kehittämiseen.

Myös Suomen turvallisuustilanteen muutokset ja koulutuksen rahoituspaineet heijastuvat opistokenttään. Resurssien kohdentaminen turvallisuuden edistämiseen voi kaventaa koulutuksen rahoitus pohjaa, mutta samalla se avaa uusia tehtäviä varautumisen ja huoltovarmuuden tukemisessa – alueella, jossa kansanopistoilla on jo vahvaa osaamista. Koulutustason lasku, työllisyyden heikkeneminen ja väestön monikielistyminen korostavat kansanopistojen merkitystä osaamisen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistajina.

Kansanopistojen erityisiä vahvuuksia ovat yhteisöllisyys ja aitoon kohtaamiseen perustuva pedagogiikka. Strategiakaudella kansanopistot kehittävät oppimisympäristöjään, joissa yhteisöllisyys, sivistyspedagogiikka ja ohjauksel-

lisuus tukevat oppijoiden motivaatiota, sitoutumista ja hyvinvointia. Yhteisöllinen pedagogiikka on keskeinen väline oppimisen vaikuttavuuden lisäämisessä – se vahvistaa resilienssiä, vähentää syrjäytymistä ja rakentaa luottamusta. Samalla se tukee oppijoiden etenemistä koulutuspoluillaan ja ehkäisee opintojen keskeyttämisiä.

Strategiakauden aikana Kansanopistoyhdistys tukee jäsenopistoja ennakointiosaamisen ja tiedolla johtamisen vahvistamisessa. Yhdistys tuottaa valtakunnallisia työkaluja ja analysoitua tietoa päätöksenteon tueksi sekä lisää tiedolla johtamista myös omassa toiminnassaan. Samalla kehitetään kansanopistojen digitaalista osaamista ja tuetaan uusien teknologioiden käyttöönottoa.

Kansanopistoyhdistyksen strategia rakentuu yhteisöllisyyden ja yhteistyön varaan. Tavoitteena on vahvistaa kansanopistojen keskinäistä luottamusta ja yhteisyyttä sekä rakentaa aktiivista, yhteistyötä tekevää verkostoa, joka tuottaa mittakaavaetuja ja viisasta resurssien käyttöä. Yhdistys edistää yhteistyötä myös sopimusperustaisilla menettelyillä ja yhteisten koulutusmallien kehittämisellä. Samalla vahvistetaan kansanopistojen henkilöstön osaamista ja tuetaan kokeilukulttuuria, jossa yksittäisten opistojen vahvuudet voivat hyödyttää koko verkostoa.

Toimintaympäristön muutokset osoittavat, että kansanopistot eivät voi tyytyä vain reagoimaan muutoksiin, vaan niiden on valittava tietoisesti kompleksinen toimintaympäristö, jossa muutosvoima syntyy yhteistyöstä. Monimutkaisessa maailmassa keskeneräisyys ja ennakkoimattomuus voivat synnyttää uusia mahdollisuuksia – edellyttäen, että uskalletaan ravistella totuttua ja avata tilaa uudelle ajattelulle.

Strategiakauden aikana Kansanopistoyhdistys sitoutuu tukemaan jäsenopistoja uudistumiskyvyn vahvistamisessa. Yhdessä luomme tulevaisuuden kansanopistoverkoston, joka on elinvoimainen, vastuullinen ja vahvasti yhteiskunnassa vaikuttava – yhteisö.

Tältä pohjalta rakentuu Kansanopistoyhdistyksen strategia 2026–2029, joka antaa suunnan tulevien vuosien työlle ja on perustana tälle vuoden 2026 toimintasuunnitelmalle.

Suomen Kansanopistoyhdistys – Finlandsk Folkhögskolförening ry:n hallitus

Strategia 2026–2029 perustana toimintasuunnitelmalle

Suomen Kansanopistoyhdistyksen hallituksen laatima strategia vuosille 2026–2029 määrittää yhdistyksen näkemyksenä kansanopistojen kehittämisen keskeiset tavoitteet ja ohjaa koko kentän uudistumista. Strategian lähtökohtana on vahvistaa kansanopistojen roolia suomalaisen koulutusjärjestelmän ja sivistisyhteiskunnan ytimessä. Strategia on kokonaisuudessaan luettavissa Kansanopistoyhdistyksen kotisivuilta. Strategiakauden painopisteet on esitelty seuraavissa kuvissa.

YHDISTYKSEN TAVOITTEET VUOSINA 2026–2029

1. KANSANOPISTOT OVAT SIVISTYKSEN YTIMESSÄ

Innostavina ja mahdollisuuksia avaavina oppilaitoksina kansanopistoilla on merkittävä rooli suomalaisen yhteiskunnan osaamisen, sivistyksen ja hyvinvoinnin rakentajina.

Väestörakenteen muuttuessa kansanopistot tarjoavat monimuotoisia koulutuspolkuja erilaisille ihmisille ja lisäävät koulutuksen saavutettavuutta kaikkialla Suomessa. Ne ovat joustavia ja aktiivisia koulutustoimijoita, jotka ottavat haltuun uusia koulutustehtäviä ja yhteiskunnallisia vastuita.

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEET

Strategiakaudella kansanopistot:

- Osallistuvat suomalaisten koulutustason nostamiseen.
- Vahvistavat aikuisten perustaitoja ja työllistymisedellytyksiä.
- Toteuttavat kotoutumis- ja kielikoulutusta kansallisesti edelläkävijöinä.
- Kehittävät varautumis- ja huoltovarmuuskoulutusta laajasti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Vahvistavat koulutuksellaan hyvinvoivaa kansalaisyhteiskuntaa, edistävät demokratiaa ja yhteiskuntarauhaa sekä tukevat yksilön kasvua aktiiviseksi toimijaksi.

Kansanopistoyhdistyksen kehitystavoitteet 2026–2029:

- Selkeytämme yhdessä jäsenistön kanssa kansanopistojen roolia vapaassa sivistystyössä tunnistamalla koulutuksen kohderyhmiä. Vaikutamme ennakoivasti koulutuspolitiikkaan ja lainsäädäntöön. Teemme esityksiä vapaan sivistystyön tulevaisuustyöhön.
- Edistämme kansanopistojen asemaa saavutettavina oppilaitoksina, jotka madaltavat oppimisen kynnyksiä.
- Kehitämme kansanopistojen ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta toiminnanohjauksen kokeilun rinnalla vahvistamalla kansanopistojen yhteistä ammatillisen koulutuksen palvelurakennetta.
- Yhdistyksen vaikuttamistyöllä vahvistetaan erityisesti kansanopistojen roolia koulutustason nostamisessa, aikuisten työllistymistä tukevaa koulutusta sekä monikielisen väestön koulutusta. Erityinen painopiste on kansalaisten kriisivalmiuksien ja varautumiskoulutuksen kehittämisessä.
- Vaikutamme siihen, että kansanopistoilla on ennakoitava ja monialaisuuden huomioiva rahoitus. Edistämme rahoitusmalleja, jotka tukevat innovatiivisia avauksia ja kokeiluja, joilla vastataan väestön koulutustarpeisiin.
- Pohjoismaisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä vahvistamme erityisesti kansanopistojen tehtäviä demokratian ja aktiivisen kansalaisuuden edistämisessä.

2. KANSANOPISTOJEN TOIMINTA PERUSTUU YHTEISÖLLISYYDELLE JA AIDOLLE KOHTAAMISELLE

Kansanopistot tarjoavat yhteisölliseen pedagogiikkaan perustuvia oppimisympäristöjä, joissa aito kohtaaminen lisää hyvinvointia ja oppimisen vaikuttavuutta.

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEET

Strategiakaudella kansanopistot:

- Kehittävät oppimisympäristöjään, joissa yhteisöllisyys, sivistyspedagogiikka ja ohjauksellisuus tukevat oppijoiden motivaatiota, sitoutumista ja hyvinvointia.
- Vahvistavat oppimisen vaikuttavuutta yhteisöllisen pedagogiikan avulla, jotta resilienssi kasvaa, syrjäytyminen vähenee ja luottamus vahvistuu. Tavoitteena on myös tukea etenemistä koulutuspolulla ja ehkäistä opintojen keskeyttämisistä.
- Hyödyntävät teknologiaa rohkeasti ja vastuullisesti, niin että saavutettavuus paranee mutta aito läsnäolo ja vuorovaikutus säilyvät koulutuksen ytimessä.
- Kehittyvät tulevaisuuden oppilaitoksiksi, jotka vahvistavat elinikäistä oppimista, kestävää kehitystä ja yhteiskunnan huoltovarmuutta.

Kansanopistoyhdistyksen kehitystavoitteet 2026–2029:

- Kansanopistojen toiminta yhteisöllisinä oppilaitoksina ja aitoon kohtaamiseen perustuvina oppimisympäristöinä on yhdistyksen työn keskeinen perusta, kun vaikutamme lainsäädäntöön ja kansanopistojen tulevaisuuden tehtäviin.
- Vaikutamme koulutuspolitiikkaan ja rahoitusratkaisuihin, jotta kansanopistojen yhteisöllinen pedagogiikka tunnustetaan kustannustehokkaaksi tavaksi lisätä hyvinvointia ja koulutuksen saavutettavuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä.
- Vahvistamme kansanopistojen uudistumiskykyä tekemällä yhdessä jäsenistön kanssa strategiatyötä ja viemällä eteenpäin tulevaisuuskuvien mukaisia tavoitteita. Kehitämme koulutuksissamme kansanopistohenkilöstön sivistyspedagogista osaamista, jotta yhteisöllinen ja ohjauksellinen pedagogiikka säilyy ja uudistuu.
- Tuemme kansanopistoja sertifioimisessa kestävään toimintatapaan ja vahvistamme näin koko vapaan sivistystyön kentän vastuullisuutta.
- Kehitämme kansanopistojen ja yhdistyksen digitaalista osaamista sekä tuemme kansanopistoja uusimman teknologian käyttöönnotossa.
- Selvitämme ja kuvaamme kansanopistojen tekemän sivistystyön yhteiskunnallisia vaikutuksia, jotta päätöksenteko ja rahoitusperusta voivat nojata näyttöön ja tunnistettuun vaikuttavuuteen.

3. KANSANOPISTOT TOIMIVAT OPPIMISEN EKOSYSTEEMINÄ

Kansanopistot toimivat tiiviinä valtakunnallisena verkostona tuottaen yhteistyöllä uusia palveluja, tehokkuutta sekä yhteistä osaamisen kehittymistä.

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEET

Strategiakaudella kansanopistot:

- Kehittävät yhteistyötään kansanopistojen valtakunnallisen verkoston tunnettuuden parantamiseksi.
- Parantavat valmiuksiaan ennakoida toimintaympäristön muutoksia.
- Tiivistävät keskinäistä yhteistyötä siten, että se tuottaa mittakaavaetuja sekä viisasta resurssien käyttöä.
- Rakentavat aktiivisesti strategisia kumppanuuksia ja yhteistyöverkostoja.

Kansanopistoyhdistyksen kehitystavoitteet 2026–2029:

- Vahvistamme kansanopistojen keskinäistä luottamusta ja yhteisyyttä. Rakennamme aktiivista yhteistyötä tekevää kansanopistoverkostoa. Luomme keskusteluyhteyksiä kansanopistojen ja päättäjien välille.
- Vahvistamme kansanopistojen tunnettuutta ja identiteettiä yhteisen Kansanopistot-brändin avulla sekä tukemalla alan tutkimustyötä.
- Vahvistamme ennakointiosaamista ja tiedolla johtamista tarjoamalla valtakunnallisia työkaluja ja analysoitua tietoa. Lisäämme ennakointia ja tiedolla johtamista yhdistyksen hallituksen työssä. Tuotamme tietoa ja työkaluja jäsenistön omien mahdollisuuksien ja riskien arvioinnin tueksi.
- Kehitämme yhteisiä valtakunnallisia koulutusmalleja ja -tuotteita. Sitoutamme kansanopistoja ottamaan ne käyttöön. Edistämme kansanopistojen yhteistyötä myös sopimusperustaisilla menettelyillä.
- Vahvistamme kansanopistojen henkilöstön osaamista yhteisten toimintatapojen edistämiseksi.
- Tuemme kokeilukulttuuria kansanopistoyhteisössä sekä yksittäisten kansanopistojen vahvuuksien nostamista koko kansanopistoverkoston hyödyksi.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2026

Vuoden 2026 toimintasuunnitelma konkretisoi strategian tavoitteita. Toimintasuunnitelma on laadittu yhdistyksen toimintojen mukaisesti. Se rakentuu kolmesta pääosasta: vaikuttamisesta, kehittämisestä ja viestinnästä, joita tukevat kansainvälinen toiminta sekä hallinto ja talous. Toimintasuunnitelmasta on pyritty laatimaan tiivis, jotta se selkeämmin ohjaa yhdistyksen toimiston työtä ja sen toteutumista voidaan arvioida.

Kansanopistoyhdistys keskittyy toimintavuonna erityisesti seuraaviin toimenpiteisiin.

VAIKUTTAMINEN

Yhdistys vahvistaa vaikuttamistyön keinoin kansanopistojen toimintaedellytyksiä ja asemaa sekä mahdollisuuksia uudistua. Yhdistyksen vaikuttamistyö on sekä ulkoista (poliittiset päättäjät, sidosryhmät, media, muu yleisö) että sisäistä (kansanopistokenttä). Se vaikuttaa päätöksenteon sisältöihin, lainsäädäntöhankkeisiin, valtion taloutta koskeviin esityksiin. Yhdistys osallistuu julkiseen keskusteluun sivistyksestä ja toimii myös itse keskustelunavaajana.

Toimenpiteet 2026

- **Osallistumme koulutus- ja yhteiskuntapoliittiseen keskusteluun** tiedottein, keskustelunavauksin ja kannanotoin.
- **Kansanopistoja koskevaa sääädösperstuaa ja tehtäviä kehitettäessä tuomme vaikuttamistyösä erityisesti esille kansanopistojen vahvuuden yhteisöllisenä ja aitoon kohtaamiseen perustuvana oppimisympäristönä.** Nostamme kansanopistojen erityisen sivistyspedagogiikan keskiöön myös sääädövalmistelussa.
- Meneillään olevan hallituskauden lainsäädäntösuunnitelmaan kuuluu useita kansanopistotoimintaan vaikuttavia sääädöshankkeita ja niiden toimeenpanoa. **Yhdistys ottaa kantaa sääädösesityksiin ja vaikuttaa uudistusten toimeenpanoon.** Vuonna 2026 käynnissä ovat mm. toisen asteen koulutuksen sääädösperstuan kehittäminen ja toiminnanohjauksen kokeilu, kotoutumiskoulutusta ja kotoutumispalveluja koskeva uudistus, laki valtakunnallisen osaamistietovarannon käyttönotosta, yliopisto- ja ammattikorkeakoulua koskevien sääädösten kehittäminen sekä etuuksia koskevat uudistukset.
- Koska eduskuntavaalit järjestetään keväällä 2027, vuoden 2026 viestinnän erityisenä painopisteenä on **vaikuttamisviestintä puolueisiin ja poliittisiin päätöksentekijöihin.** Tiivistämme yhteyksiä eduskuntaryhmiin, puoluetoimistoihin ja kansanedustajiin. Käymme aktiivista vuoropuhelua eri puolueiden kanssa koulutuspolitiikasta ja kansanopistojen roolista osana koulutusjärjestelmää.
- **Välitämme puolueille sekä viranomaisille tietoa kansanopistojen yhteiskunnallisesta merkityksestä** ja teemme konkreettisia ehdotuksia seuraavan hallitusohjelman valmisteluun.
- **Valmistelemme kansanopistojen käyttöön vaaleihin liittyvän viestintäpaketin,** joka sisältää mm. Kansanopistoyhdistyksen vaalitavoitteet, Kansanopistot-infograafit ja someaineistot sekä ohjeistuksen siitä, miten ne voivat omalla toiminnallaan vahvistaa kansanopistojen näkyvyyttä vaalivuoden lähestyessä.
- **Tulevaisuustyö: Osallistumme aktiivisesti opetus- ja kulttuuriministeriön asettaman vapaan sivistystyön tulevaisuustyöryhmän työhön.** Esitämme vapaan sivistystyön oppilaitoksille uusia tehtäviä. Käymme jäsenyhteisöjemme kanssa dialogia sääädösmuutostarpeista ja teemme niistä esityksiä.
- **Vaikutamme kansanopistojen rahoitukseen ottamalla kantaa valtiontalouden kehyksiin ja talousarviovalmisteluun.** Yhdistys ottaa kantaa julkisen talouden suunnitelmaan 2027–2030 tammikuussa 2026 ja kehysriihen yhteydessä keväällä 2026. Talousarviovalmisteluun 2027 yhdistys ottaa kantaa kevään ja syksyn 2026 aikana.

- **Otamme kantaa oppivelvollisuuslainsäädännön uudistamiseen.** Vaikutamme Opistovuosi-koulutuksen vakiinnuttamiseen osaksi kansanopistojen tehtäviä. Vaikutamme kansanopistojen Opistovuosi-koulutuksen rahoituksen kehittymiseen ja sen ennakoitavuuteen.
- **Vahvistamme kansanopistojen ylläpitäjien ja kansanopistojen johdon kykyä arvioida oman oppilaitoksensa tilannetta tarjoamalla heille analysoitua tietoa ja työkaluja.** Lisäämme dialogia jäsenyhteisöjemme kanssa kansanopistojen toimintaedellytyksistä, toiminnan riskeistä ja mahdollisuuksista. Tuotamme kansanopistojen käyttöön riskienhallintamallin sekä valmiiksi koottua tietoaaineistoa oman arvioinnin tehostamiseksi. Tarjoamme niiden käyttöön myös elinvoimaisuuskyselyä koskevat yhteenvedot. Käynnistämme kansanopistojen yhteisen vertaisarviointimallin suunnittelun.
- **Edistämme huoltovarmuutta ja varautumista.** Toimintakauden aikana käynnistetään yhteistyökumppaneiden kanssa koulutuskokeiluja, joiden tehtävänä on lisätä varautumisvalmiuksia eri väestöryhmissä. Lisäksi niiden avulla vahvistetaan kansanopistojen henkilöstön huoltovarmuusosaamista ja tuetaan kansanopistojen liittymistä alueellisiin varautumissuunnitelmiin.
- **Esitämme ratkaisuja, joilla vastataan monikielisen väestön koulutustarpeisiin. Vaikutamme aktiivisesti kotoutumispalvelujen uudistamiseen.** Kansanopistot ovat merkittävä koulutuksen järjestäjä maahanmuuttajataustaisille. Yhdistys vaikuttaa siihen, että kansanopistojen tehtävä säilyy ja sitä voidaan kehittää.
- **Esitämme uudistuksia, joiden avulla kansanopistot voivat tukea korkeakoulutustason nostamista Suomessa.** Pohjaamme esitykset syksyllä 2025 tehtyyn selvitystyöhön. Osallistumme korkeakoulutuksen opintohallinnon kehittämiseen, avoimen yliopiston tarjonnan suuntaamiseen työttömille sekä avoimen yliopiston kautta rakentuvien tutkintomahdollisuuksien kehittämiseen.
- **Kansanopistojen tehtävät työllisyyden parantamisessa.** Suomessa on toimintakaudella poikkeuksellisen heikko työllisyystilanne. Työttömien

opiskelulle etsitään uudenlaisia ratkaisuja. Vaikutamme siihen, että kansanopistot voivat olla tarjoamassa koulutusta, joka lisää osaamista ja toimintakykyä työllisyyden edistämiseksi. Yhdistys vaikuttaa mahdollisiin säädöshankkeisiin ja tekee esityksiä kansanopistojen roolista.

VIESTINTÄ

Kansanopistoyhdistyksen viestintä tukee yhdistyksen strategisten tavoitteiden saavuttamista, vahvistaa yhdistyksen ja kansanopistojen näkyvyyttä sekä lisää niiden vaikuttavuutta ja tunnettuutta. Kansanopistoyhdistys viestii kansanopistoille ja niiden ylläpitäjille ajankohtaisista koulutuspolitiikan tapahtumista, opistojen toimintaan ja rahoitukseen liittyvistä asioista sekä yhdistyksen vaikuttamistoimista. Lisäksi yhdistys tiedottaa opistojen henkilöstölle omista koulutuksistaan ja tilaisuuksistaan.

Yhdistys lisää kansanopistojen tunnettuutta Kansanopistot-brändin avulla ja toteuttaa yhdessä opistojen kanssa yhteisiä viestintäkampanjoita, joihin valmistellaan valmiita brändi-ilmeen mukaisia aineistoja ja osallistumisohjeet. Ulkoisella viestinnällään yhdistys tukee kansanopistojen edunvalvontaa ja lisää niiden tunnettuutta. Yhdistys tuo viesteissään näkyväksi kansanopistoja, niiden monipuolista koulutustarjontaa ja vaikuttavuutta sekä omia tavoitteitaan. Vaikuttamisviestinnän keinoin yhdistys vahvistaa kansanopistojen toimintaedellytyksiä ja osallistuu koulutuspoliittiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Toimenpiteet 2026

- **Viestimme sisäisesti jäsenillemme ja ulkoisesti sidosryhmille, medialle ja suurelle yleisölle.** Sisäisen viestinnän kanaviamme ovat ekstranet Basecamp, uutiskirje, sähköposti ja tilaisuudet. Ulkoisen viestinnän kanaviamme ovat verkkosivut, kansanopistojen koulutushakukone, sosiaalisen median kanavat, tiedotteet, kannanotot ja messut sekä muut näkyvyytapahtumat.
- **Teemme sekä proaktiivista että reaktiivista viestintää** ja viestimme vastaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja huolenaiheisiin.

- **Vahvistamme kansanopistojen toimintaedellytyksiä ja asemaa vaikuttamalla päätöksenteon sisältöihin,** osallistumalla julkiseen keskusteluun ja toimimalla myös itse keskustelunavaajana.
- **Tuomme esiin kansanopistojen yhteiskunnallista merkitystä sekä yksilöille ja yhteisöille tuottamaa hyötyä** ja arvoa kannanottojen, mediatiedotteiden, blogikirjoitusten, mielipidekirjoitusten ja muiden viestinnällisten keinojen avulla.
- **Rakennamme mediayhteyksiä** kutsumalla toimittajia tilaisuuksiimme ja pitämällä yhteyttä median edustajiin. Tavoitteenamme on vahvistaa asiantuntijarooliaamme koulutusteemoissa, jotta media kääntyisi puoleemme näissä asioissa. Tarjoamme medialle juttuvinkkejä, kuten opistoihin suuntautuvia juttukeikkoja, haastateltavia ja taustamateriaalia, ja vastaamme nopeasti median tiedontarpeisiin.
- **Teemme vaikuttamisviestintää yhdessä muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten keskusjärjestöjen kanssa** VST ry:n vaikuttamisviestinnän asiantuntijaryhmässä. Olemme mukana myös VST-tiedottajat-ryhmässä, jossa toteutamme yhteiskampanjoita ja muuta viestinnällistä yhteistyötä. Lisäksi teemme yhteistyötä eri teemoissa kansanopistojen, sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.
- **Edistämme kansanopistojen näkyvyyttä ja profiloitumista** laatimalla niiden viestinnän tueksi **valmiita viestintämateriaaleja**, joissa hyödynnetään yhteistä Kansanopistot-brändi-ilmettä ja -identiteettiä. Käytämme hankkeiden yhteydessä tuotettavissa yhteisissä materiaaleissa Kansanopistot-brändiä. Jatkamme myös Kansanopistot-brändin jalkauttamista kansanopistoihin ja tuemme kansanopistojen valmiutta ottaa yhteisen emobrändi käyttöön opistobrändin rinnalle.
- **Ylläpidämme yhdistyksen verkkosivuja sekä kansanopistot.fi-verkkosivustoa**, jolla toimii kansanopistojen koulutushakukone. Verkkosivustoilla tehdään tunnetuksi yhdistyksen tavoitteita ja toimintaa sekä kansanopistoja ja niiden koulutuksia. Vuonna 2026 selvitämme verkkosivujemme saavutettavuuden ja varmistamme, että ne täyttävät saavutettavuusvaatimukset.
- **Ylläpidämme erillistä Opistovuosi-laskeutumis-sivustoa**, jonne on koottu tietoa ko. koulutuksesta ja kaikki Opistovuosi-koulutusta tarjoavat opistot. Lisäksi tiedotamme säännöllisesti yläkoulujen opinto-ohjaajille Opistovuosi-koulutuksesta. Näin varmistamme, että mahdollisimman moni nuori saa tietoa nivelvaiheen Opistovuosi-koulutuksesta jatko-opintojen kynnyksellä.
- **Teemme kansanopistojen koulutuksia tunnetuksi julkaisemalla vuosittain Kansanopistojen koulutukset -esitteen**, johon kootaan kaikkien kansanopistojen koko koulutustarjonta seuraavalle lukuvuodelle. Esite lähetetään Suomen kaikkien yläkoulujen ja lukioiden opinto-ohjaajille ja muille nuoria ohjaaville tahoille ja sitä jaetaan messuilla.
- **Osallistumme näyttöilleasettajana 6.2.2026 Espoossa järjestettävälle Opopäiville** sekä muihin merkittävimpiin koulutusalan messuihin ja näkyvyystapahtumiin, joissa esittelemme kansanopistojen koulutustarjontaa.
- **Kehitämme yhdistyksen ja opistojen keskinäistä viestintäyhteistyötä** Kansanopistojen viestintäverkosto -ryhmässä Basecamp-alustalla. Varmistamme, että kaikilla opistoilla on ryhmässä edustus, ja kannustamme ryhmän jäseniä sitoutumaan oman opistonsa mukaan yhteisiin viestintätoimiin. Näin pyrimme lisäämään kansanopistojen näkyvyyttä ja viestinnän vaikuttavuutta.
- **Julkaisemme kansanopistojen henkilöstölle suunnattua uutiskirjettä** kuusi kertaa vuodessa. Uutiskirjeessä kerromme Kansanopistoyhdistyksen vaikuttamistoiminnasta sekä kansanopistoja ja kansanopistojen työntekijöitä koskevista ajankohtaisista asioista.
- **Ylläpidämme Kansanopistoyhdistyksen sosiaalisen median kanavia:** Facebookia, Instagramia, LinkedIniä, YouTubea, TikTokia ja X:ää. Pyrimme edelleen kasvattamaan somekanaviemme seuraajamääriä ja lisäämään someviestinnän volyymia aktivoimalla kaikki kansanopistot osallistumaan yhteiseen viestintäämme omilla sosiaalisen median kanavillaan.

KEHITTÄMINEN

Kansanopistoyhdistyksen kehittämispalvelut auttavat opistoja ja keskeisiä sidosryhmiä hahmottamaan opistojen koulutustehtäviä ja asiakasryhmiä sekä niissä tapahtuvia muutoksia. Kehittämistoiminnalla varmistetaan ja kehitetään kansanopistojen koulutusten laatua ja opistojen henkilöstön osaamisen kehittymistä ajankohtaisissa teemoissa sekä strategisesti tärkeillä toiminnan osa-alueilla. Kehittämistoiminta perustuu vaikuttamistyön keskeisiin teemoihin, toimintaympäristön muutosten seuraamiseen ja ennakointiin, sidosryhmäyhteistyöhön sekä ajankohtaisten ja tulevien osaamistarpeiden kartoittamiseen.

Toimenpiteet 2026

Toimintakauden aikana keskitytään erityisesti siihen, että kehittämistoiminnan avulla tuotetaan kansanopistojen yhteisiä toimintamalleja ja koulutustuotteita, joita voidaan hyödyntää valtakunnallisesti.

Maahanmuuttaneiden koulutus

- Kehitämme kansanopistojen kieli- ja kotoutumiskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Toteutamme osana Kansanopistoyhdistyksen koordinoimaa hanketta *Kansanopistojen kieli- ja kotoutumiskoulutuksen mallintaminen* seuraavat toimet:
 - Laadimme laatusuosituksen ja mittarit maahanmuuttajakoulutukselle.
 - Tuemme opistojen keskinäistä yhteistyötä ja opettajien verkostoitumista.
 - Vahvistamme alueellista yhteistyötä työllisyys- ja ohjauspalvelujen kanssa.
 - Laadimme kansanopistojen käyttöön vertaisarviointimenetelmän maahanmuuttajakoulutukseen.

Korkeakouluyhteistyö

- Edistämme kansanopistojen roolia korkeakoulukumppaneina ja aikuisten korkeakoulutasoisen osaamisen rakentajina.
- Käynnistämme ESR-rahoitteisen VAAKA – *Vapaa sivistystyö aikuisten korkeakoulupolun avaajana* -hankkeen. Mikäli ESR-rahoitusta ei myönnetä, edistetään tavoitteita pienimuotoisemmin perustoiminnalla tai muulla rahoituksella.

- Kehitämme joustavia koulutus- ja ohjausmalleja työikäisille, työttömille ja maahanmuuttaneille.
- Rakennamme verkostoyhteistyötä kansanopistojen, kesäyliopistojen, korkeakoulujen ja työelämän kanssa.
- Luomme pysyviä toimintamalleja ja kumppanuuksia koulutuspolkujen vahvistamiseksi.

Huoltovarmuus ja varautuminen

- Kehitämme kansanopistojen koulutustoimintaa tukemaan varautumista ja huoltovarmuutta.
- Toteutamme selvityksen kansanopistojen kapasiteetista (majoitus, ruokahuolto, maa-alueet).
- Laadimme yhteistyökumppaneiden kanssa ehdotuksia kansanopistojen roolista varautumisessa.
- Laadimme yhteistyöhankkeessa kansanopistoihin uudenlaisia koulutuksia, joiden avulla voidaan lisätä eri väestöryhmien kyvykkyyksiä varautumisessa valtakunnallisen kansanopistoverkoston toimintamahdollisuuksia hyödyntäen.
- Lisäämme kansanopistojen henkilöstön osaamista varautumiseen liittyvissä kysymyksissä. Kehitämme koulutusmalleja ja teemme yhteistyötä Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK:n kanssa pilottihankkeessa *Varautumisen väylä – Kansanopistot kokonaisturvallisuuden vahvistajina*.

Digitaalisuus

- Vahvistamme kansanopistojen valmiuksia hyödyntää digitaalisia välineitä ja tekoälyä turvallisesti, saavutettavasti ja kestävästi.
- Levitämme *Tekoäly kansanopisto-opettajan tuki-älyksi* -koulutusohjelmassa tuotettuja malleja ja ohjeistuksia.
- Tuemme opistojen henkilöstön valmiuksia ohjata opiskelijoita tekoälyn vastuulliseen käyttöön informoimalla heitä opetusviranomaisten tuottamista koulutuksista ja materiaaleista.

Perustaidot ja osaamismerkit

- Vahvistamme kansanopistojen valmiuksia järjestää aikuisten perustaitokoulutuksia (lukutaito, opiskelutaidot, vuorovaikutustaidot) ja edistämme kansallisten osaamismerkkien käyttöönottoa.
- Järjestämme yhteistyössä Opetushallituksen kanssa osaamismerkkejä käsittelevän webinaarin, jossa tarjoamme kansanopistoille ohjausta ja vertaisiesimerkkejä osaamismerkkien käyttöön.

- Selvitämme yhteistyössä kansanopistojen kanssa oppilashallintojärjestelmien rajapintojen kehittämistä Koskeen, ePerusteisiin ja muihin verkkoalustoihin.

Nuorten hyvinvointi

- Vahvistamme kansanopistojen roolia syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tukijana.
- Tuemme opistoja Opistovuosi oppivelvollisille -koulutuksen järjestämisessä organisoimalla webinaareja ja ylläpitämällä materiaalipankkia Peda.net-alustalla.
- Käynnistämme kehittämistyöryhmän selvittämään uusia valtakunnallisia malleja nuorten tukemiseen.

Toisen asteen koulutus

- Tuemme kansanopistoja ammatillisen koulutuksen laadun ja elinvoimaisuuden vahvistamisessa käynnistämällä verkostomaista yhteistyötä, jossa kehitettävän yhteistyörakenteen koordinoitavuus vaihtuu vuosittain eri kansanopistoille.
- Autamme opistoja käynnistämään ja vahvistamaan ammatillisen koulutuksen yhteistyörakenteen toiminnanohjauksen kokeilun rinnalle.
- Mahdollistamme kansanopistojen yhteisten tavoitteiden ja mittareiden laatimisen opetus- ja kulttuuriministeriön strategioihin pohjautuen.
- Tuemme opistoja tulosten seuraamisessa valtakunnallisten indikaattorien mukaisesti.
- Edistämme mallia, jonka avulla opistot voivat varmistaa ammatillisen koulutuksen jatkuvuuden.
- Jaamme ja levitämme hankkeissa (esim. ETEKA, oppimisen tuki) syntyneitä osaamista ja hyviä käytäntöjä kansanopistoverkostossa.

Muut kehittämistoimet

- Vahvistamme kansanopistojen yhteistä osaamista ja johtajuutta.
- Tuemme ylläpitäjiä ja johtoa oman toiminnan arvioinnissa (talous- ja riskienhallintamallit, elinvoimaisuuskyselyt, ennakointi).
- Tuemme kansanopistoja ottamaan vastuuta uusien koulutustehtävien haltuunottamisesta verkostomaisessa yhteistyössä
- Järjestämme kansanopistojohtajille vertaisvalmennusta jatkumona johtamiskoulutusohjelmalle.

- Kehitämme henkilöstön osaamista ja yhteisöllisyyttä järjestämällä seminaareja ja koulutuspäiviä (esim. Rehtoripäivät, Kansanopistopäivät, Hallinto- ja talouspäivä).
- Ylläpidämme Peda.net-alustaa kansanopistojen henkilöstön osaamisen vahvistamisen materiaalipankkina.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA JA POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Toimenpiteet 2026

- **Vahvistamme opistojen kansainvälistymismahdollisuuksia ja osaamista** kansainvälisessä yhteistyössä välittämällä ajankohtaista tietoa kansainvälisen koulutuspolitiikan kysymyksistä ja hankehauista.
- **Osallistumme Pohjoismaisen kansanopistoneuvoston (NFR) hallituksen työskentelyyn.** Vaikutamme NFR:n kautta kansanopistojen asemaan Pohjoismaissa ja saamme muista Pohjoismaista tukea omalle vaikuttamis-, viestintä- ja kehittämistyöllemme. Osana NFR:n kanssa tehtävää yhteistyötä organisoidaan yhteispohjoismaisia poliittikotapaamisia ja vaikutetaan Pohjoismaisen ministerineuvoston työhön erityisesti koulutuksen ja kulttuurin alalla. Keväällä 2026 osallistumme pohjoismaisen kansanopistojen kevätkonferenssin järjestämiseen.
- **Toteutamme *Building Bridges for Sustainable Development Erasmus+* -hankkeen** yhteistyössä Norjan Folkehøgskolerådet ja kansainvälisen Bridge 47 -verkoston kanssa. Hankkeessa edistämme kestävän kehityksen osaamista kansanopistoissa. Hankkeessa levitetään syksyllä 2025 toteutetun selvityksen tuloksia Suomen ja Norjan kansanopistojen onnistumisesta YK:n Agenda 2030:n tavoitteen 4.7 toteuttamisessa (kestävyys- taidot, ihmisoikeudet, tasa-arvo, globaali kansalaisuus, kulttuurinen moninaisuus). Hyödynnämme Opetushallituksen keväällä 2025 toteuttamaa kestävän kehityksen selvitystä vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Hankkeessa jaetaan hyviä käytänteitä Suomen ja Norjan välillä ja opitaan toinen toisilta. Hankkeen aikana valmistellaan laajempaa Erasmus+ -kumppanuushanketta, jossa jatketaan

kestävän kehityksen ja ekososiaalisen sivistyksen toteuttamisen tukemista kansanopistoissa. Haemme rahoitusta laajemmalle Erasmus+ -hankkeelle keväällä 2026.

- **Osallistumme pohjoismaisella yhteistyöllä toteuttavaan Nordplus-hankkeeseen *Continuation of the Nordic folk high schools' contribution towards a socially sustainable future*.** Hankkeen koordinaattorina toimii University of South-Eastern Norway. Hankkeessa syvennämme tutkimusta Pohjoismaiden kansanopistojen roolista sosiaalisesti kestävästä tulevaisuudesta edistämiseksi. Vahvistamme yhteistyötä tutkijoiden, kansanopistojen toimijoiden ja järjestöjohtajien välillä ja dokumentoimme kansanopistojen merkitystä.
- **Osallistumme yhdessä muiden pohjoismaisten toimijoiden kanssa hankesuunnitteluun, jonka tavoitteena on tukea kansanopistojen perustamista Ukrainaan ja demokratiaan ja aktiiviseen kansalaisuuteen perustuvan koulutuksen käynnistämistä.**

MUUT YHDISTYKSEN PALVELUT

- **Tarjoamme jäsentemme kansanopistoille neuvontapalveluja ja kansanopistokoulutuksen järjestämiseen liittyviä materiaaleja.** Yhdistys tarjoaa opistotyöhön liittyvää neuvontapalvelua kansanopistojen henkilökunnalle ja ylläpitäjille. Neuvontapalvelu sisältää opistotyöhön liittyvän neuvonnan lisäksi teknistä tukea yhdistyksen tarjoamien palvelujen käytössä.
- **Kansanopistoille suunnatun neuvontapalvelun ohella yhdistys tarjoaa ulkoista neuvontaa asiakkaille, jotka ovat kiinnostuneita opiskelusta kansanopistossa tai työskentelevät koulutussektorilla oppilaanohjaajina.**
- **Yhdistys myöntää kunnia- ja ansiomerkkejä kansanopistotyössä ansioituneille.**

Yhdistyksen hallinto ja talous

- Yhdistyksen hallitus hyödyntää talous- ja riskienhallintaryhmän laatimaa työkalua toimintaympäristön riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa keväällä 2026.
- Yhdistyksen hallinnon päätöksenteon tueksi tuotetaan tilastotietoa ja muuta toimintaympäristön muutoksia käsittelevää tietoaaineistoa.
- Hallitus tarkistaa ja päivittää strategiaa kesällä 2026 ja linjaa yhdistyksen toiminnan tavoitteet.
- Hallitus ja yhdistyksen toimisto toteuttavat hallitustyöskentelyn ja hallinnon toiminnan arvioinnin joulukuussa 2026 aiemmin kehitetyn työkalun avulla.
- Toimintavuoden aikana selvitetään yhteistyön organisoimista muiden vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen kanssa henkilöstöressurssien hyödyntämisen tehostamiseksi ja asiantuntijayhteisön laajentamiseksi.
- Yhdistyksen henkilöstöpolitiikka pohjautuu yhdistyksen strategiaan, ja sen keskiössä on jokaisen toimihenkilön työn yhteys yhdistyksen strategiaan tavoitteisiin.
- Yhdistyksen johtamista kehitetään siten, että strategisten tavoitteiden ja toimintasuunnitelman yhteys on selkeä. Yhdistyksen toimintakäsikirja määrittää operatiivisen toiminnan prosessit.
- Yhdistyksen työsuojelun toimintaohjelma uudistetaan ja työterveyden toimintasuunnitelma laaditaan uudelle kaudelle työpaikkaselvityksen perusteella. Työn kuormittavuuden arvioinnissa havaittujen riskitekijöiden poistamiseen etsitään ratkaisuja. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstön mahdollisuuksiin kehittää osaamistaan tekoälyn hyödyntämisessä.
- Yhdistyksen talouden vahvistamiseksi selvitetään erilaisia varainhankinnan keinoja.